

Barometern

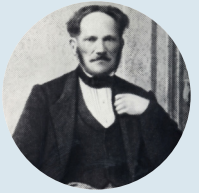
Stiftelsen
Barometern

75

år av
tidningshistoria

 Därför bildades Stiftelsen Barometern. 1947 togs Barometern över av en ägarstiftelse. Grundandet skedde när en grupp Kalmarbor engagerade sig för att trygga tidningens fortsatta utgivning. Sidorna 4-5

Stiftelsen bakom stora kulturpriser. Gyllene fjädern i Kalmar, BLT:s kulturpris och Jon Engström-priset. Stiftelsen Barometern står för stora kulturpriser. Sidorna 10-11

Vi ska ge ut tidningar i all evighet, det står i stadgarna.

Stiftelsen Barometerns styrelseordförande Kristina Knöös Franzén har en stark tro på framtiden: "Jag ser bara möjligheter, säger hon.

/ Sidorna 4-5

FOTO: MATS HOLMERTZ

"Inget kan ersätta en god lokaltidning"

I närmare 50 år har förre riksdagsmannen Bertil Danielsson varit medlem i Stiftelsen. "Ingen annanstans får man den information som finns i en god lokaltidning", säger han.

SIDAN 3

Stiftelsen finansierar forskning kring unga läsare

Forskning kring hur unga läsare uppfattar traditionella medier är det senaste samarbetet med Linnéuniversitetet som Stiftelsen finansierar.

SIDORNA 10-11

"En väldig trygghet att ha stiftelsens portalparagraf i ryggen och att veta att Gota Media inte ger ut tidningar för att tjäna pengar, utan tvärt om tjänar pengar för att ge ut tidningar."

Kristina Bingström, chefredaktör SMP.

SIDAN 8

Bennie Ohlsson: "Vi måste lägga all kraft de kommande två, tre åren på att få ut de effekter som vi vill av samarbetet med Bonniers." Sidorna 6-7

Martin Tunström: Måtte stiftarnas anda fortsätta att genomsyra stiftelsen – nu och för alltid!

LEDARE

Herrarna som samlades 1947 för att bevara tidningen Barometern som ett lokalt förankrat organ för moderat ideologi visste vad de gjorde. De symboliserar fortfarande en idealmodell av tidningsägande. Och uppdraget från 1947 ska förvaltas vidare.

Aven med dagens kritiska historieögon måste man konstatera att herrarna- ja det var mest herrar – som grundande Stiftelsen Barometern 1947 var före sin tid.

Att utgivningen av Barometern skulle tryggas var man överens om. Men hur? Rådet från Svenska Dagbladets chefredaktör Ivar Andersson bidrog till lösningen. Den stiftelsemodell som hade skapats för Svenska Dagbladet blev också formen för Barometern. Så uppnåddes flera målsättningar. Med en bred representation av i statuterna nämnda grupper i samhället såsom industri, handel, kyrka och skola fick tidningen en fast lokal förankring i breda lager, även om konstruktionen med 100 medlemmar redan då var minst sagt okonventionell.

Och stiftelsekonstruktionen garanterade också oberoendet. Pengarna kom då från Svenska Arbetsgivarförbundets fond Libertas, men som pressforskningen visade fanns från Safs sida inga skrivningar om insyn i det redaktionella arbetet. Oberoendet var ett signum från dag ett.

Den politiska linjen speglade både tiden liksom det eviga perspektivet. I en domkyrkostad var ”kristna värderingar” för den borgerliga tidningen inget överraskande. Men det kan också ses mot bakgrund av att Europa höll på att resa sig ur ruinerna. Ateistiska ideologier – nazismen och kommunismen- hade besegrats. I Sverige pågick också

en slags kulturkamp mellan progressiva och konservativa. Och betydelsen av rättigheter och värderingar betonades under dessa år när FN:s deklaration om mänskliga rättigheter förhandlades fram.

Även formuleringarna om näringsfrihet och äganderätt speglar tidsandan. Då pågick den så kallade planhushållningsdebatt i Sverige. Socialdemokratin hade övergivit tankarna på att socialisera näringslivet. I stället skulle företagen styras med regler.

Barometerns ideologiska hemvist låg i konservatismen. I den ljusblå. Etiketten moderat signalerade hemvisten i de konservativa grupperingarna som förordade frihandel under tullstriden och som var öppna för rösträtt.

Besluten 1947 fortsätter att tjäna oss väl. Även om relationen mellan press och parti förändrats med åren fanns från dag ett ett viktigt inslag av självständighet. Det dröjde innan stiftelsen ville avslöja varifrån grundkapitalet kom. Längre avslöjades det inget annat än att pengarna kom från en av den ”borgerliga pressens framtid intresserad organisation”.

En sådan brist på transparens ter sig i dag som absurd, men organisationsformen innebär att oberoendet fanns i tidningens själ när det första exemplaret av det stiftelseägda pressorganet gick i tryck.

Stiftelseformen innebär också att tidningens syfte är inlagt i dess dna. Det finns en mening med tidningen och med utgivarskapet. Idéernas betydelse är skrivna i sten och gäller för all framtid. Utan idéer dör också publicistiken. De tidningar som överger sitt politiska uppdrag brukar snart kännetecknas av att det publicistiska nyhetsuppdraget brister. Alla tidningar med kvalitet har ledarsidor med högt läsvärde och vice versa.

Stiftelsens ändamålsparagraf är lika aktuell nu som då.

Religionsfriheten brukar ofta omtalas som

den första friheten. ”Vi kan inte tåga om det vi sett eller hört”, står det i Nya Testamentet. Religionsfrihet och yttrandefrihet är således intimt förknippade med varandra.

Människovärdet, ansvaret för nästan och för kommande generationer utgör tidningens kompass.

Kanske är Kalmarskonservatismen som präglad tidningen en förening av Vasa och Dacke. Vasa symboliserar monarkin, statsförvaltningen, den lutherska traditionen och nationen. Dacke, den lilla världen, de små gemenskaperna och det småskaliga jordägandet samt skepsisen mot revolutionära samhällsförändringar. Där i mötet mellan Kalmar och som vi säger inlandet finns en tydlig konservatism som förenas med en liberal rättighets-tradition.

Och därför är det så viktigt att alltid försvara de goda institutionerna i samhället. Demokratin, församlingen liksom statuternas äganderätt och näringsfrihet. Sedan statuterna skrevs har forskningen betoning av äganderätt och fritt företagande bara vuxit. Vår tid visar att om institutionerna inte dagligen försvaras ifrågasätts de.

I Ungern, USA eller i svenska politiska församlingar. Av en ny radikal vänster eller av populismens krafter.

Stiftarna år 1947 lade en god grund för en närmast evig utgivning, numera också i digital form. Åtskilliga andra tidningsägare har sedan dess fått bita i det sura äpplet sedan de underskattat betydelsen av självständighet, ideologisk, men inte partipolitisk lojalitet, och lokal förankring. Uppdraget består. Stiftarna såg inte någon framtid bortre parentes för utgivningen och det vardagliga arbetet för de eviga värdena. En blick på deras insatser och övertygelse ger inspiration för dagens tidningsledare. Måtte deras anda fortsätta att genomsyra stiftelsen – Nu och för alltid!

Martin Tunström
politisk chefredaktör Barometern-OT

Historiska datum från stiftelsens första 30 år

KALMAR LÄN

Stiftelsen mångåriga samordnare Yvonne Åkerblom har botaniserat i gamla styrelseprotokoll och ur hennes sammanställning har vi saxat några datum från stiftelsens första 30 år:

24 november 1947

Det första mötet den 24 november 1947 öppnades av häradshövding Torsten Fredriksson. En grupp viktiga personer i näringslivet hade kallats och alla närvarande blev de första stiftarna. En styrelse bildades och stadgar antogs.

19 december 1947

Vid styrelsemötet den 19 december 1947 beslöts bland annat att tillkommande aktier skulle förvaras under dubbla lås i kassafack i AB Svenska Handelsbanken.

31 december 1948

Första bokslutet är daterat 31 december 1948. Stiftelsens förmögenhet var 1 513 aktier i Tidningen Barometerns A/B à 200 kronor som överlätits av Tage Lundgren mot avbetalning med hjälp av utdelning. Det fanns flera som ägde aktier i Tidningen Barometerns A/B. Det tog flera år innan samtliga aktier kunde köpas in. Kamrer Gunnar Ranholm förde aktieboken samt huvudboken, båda manuellt.

15 juni 1957

Vid styrelsemötet den 15 juni 1957 redogjorde Direktör Tage

Forsberg för tidningsbolagets ekonomiska resultat i anslutning till föreliggande årsberättelse. Efter föredragningen anhöll ryttmästare Jeansson, att årsberättelsen och övriga redovisningshandlingar för såväl Stiftelsen som tidningsbolaget skulle i god tid tillställas stiftelsestyrelsens medlemmar. Jeansson uttalade vidare önskemål om en bättre nyhetsförmedling i synnerhet från orter på Öland men även snabbare reportage av rikshet.

4 juni 1963

Vid styrelsemötet den 4 juni

1963 redogjorde Elfverson och Forsberg för vidtagna åtgärder i samband med Tidningen Barometerns ABs förvärv av AB Oskarshamnstidningen.

13 juni 1969

Styrelsemötet: God likviditet i bolaget. Betydande investeringar kan bli aktuella vid anskaffning av ny press.

16 juni 1972

Årsstämma den 16 juni 1972: Deltagarna visades runt i Barometerns nya lokaler. Sedan samling i presshallen där de kunde bevittna ögonblicket då chefsredaktör Fors-

berg trädde fram till manöverbordet och med ett tryck på en startknapp satte i gång den stora pressen.

13 april 1976

Styrelsemötet den 13 april 1976: Hilding Björkman redogjorde för tidningsbolagets förvärv av tidningsföretagen Blekinge läns tidning och Smålandsposten.

10 juni 1977

Årsstämman den 10 juni 1977: Föreslogs att Stiftelsens medlemmar skulle beredas tillfälle att besöka koncernens olika tidningar.

Fastigheten Örntorp utanför Läckeby är Bertil Danielssons släktgård, där han har bott hela sitt liv. "Ingen annanstans får man den information som finns i en god lokaltidning", säger han.

FOTO: MATS HOLMERTZ

Stiftelsens ålderman: "Inget kan ersätta en god lokaltidning"

ÖRNTORP

"Goda affärer är bra, men ibland är det bättre att inte genomföra dem."

Det säger Stiftelsen Barometerns "ålderman" Bertil Danielsson, och då menar han inte de senaste årens tidningsköp eller det nya samarbetet med Bonniersfären.

Nej, han avser turerna kring Centerpartiets stora försäljning av sina tidningar under början av 2000-talet. Dragkampen stod länge mellan en grupp, där Gota Media, Norrköpings Tidningar och Schibstedt ingick, och Stampen.

– Utgångsbudet var 900 miljoner kronor, men när priset var uppe i 1,7 miljarder hoppade vi av. Stampen köpte för 1,8 miljarder, men det gick ju inte så bra, säger han.

Vi träffar Bertil Danielsson en tidig vårdag på familjegården i Örntorp, strax utanför Läckeby. Där har han bott i hela sitt liv, och där hjälper han numera dottern Helena med lantbruket.

– Jag var ute och plöjde i går, berättar han.

Bertil Danielsson är en av Stiftelsen Barometerns medlemmar som har varit med allra längst, närmare 50 år.

– Jag kommer inte ihåg exakt när jag kom med, men det var på 1970-talet säger han, och bläddrar i sin memoarbok "Hågkomster".

– Jag har hittat ett dokument som visar att min far Emil var suppleant i stiftelsens styrelse 1951, alltså bara några år efter bildandet, så man kan säga att jag fullföljde hans mandat. Jag var då med i Högerens ungdomsförbund, så det fanns ett engagemang i botten.

Bertil Danielsson var under lång tid ledamot av stiftelsens styrelse, från 1995 till 2011, och har därför perspektiv både på ägandet och verksamheten.

När du ser tillbaka, vad har varit viktigast?

– Det övergripande är att det finns lokala tid-

ningar där det fria ordet kommer till tals. Det är utomordentligt viktigt, inte minst i dag där pressen i så många länder inte är fri. Det handlar både om god kvalitet på journalistiken och åsikter som framförs på ledarsidan, som är förenliga med stiftelsens urkunder, givetvis, säger Bertil Danielsson, som alltid inleder sin dag med kaffe, macka och papperstidningen Barometern.

– Ingen annanstans får man den information som finns i en god lokaltidning. Det är trevligt med sociala medier, men där är inte informationen verifierad, som i en tidning, säger han.

Samtidigt håller han fram de fördjupande reportagen som numera också finns i stiftelsens tidningar vid sidan av de snabba nyheterna.

– Jag tänker till exempel på Barometern-OT:s heltäckande artikelserie om Östersjön, det är väldigt värdefullt med sådant material..

Vilka av stiftelsens beslut har varit viktigast?

– Det absolut viktigaste var samgåendet med Borås Tidning i början av 2000-talet. Det var en brytningstid då de enskilda tidningarna var för sig inte hade förmåga att utvecklas på ett positivt sätt, utan man var tvungen att söka olika partner och få större enheter.

– Men det gällde att få rätt partner, och vi hade gjort försök med Norrköpings Tidningar, men kulturen var inte densamma. De såg det mer som industriprojekt medan vi betonade tidningens viktiga roll i samhället.

Med Borås Tidning, som ägdes av Tore G Wärenstams stiftelse, fanns det mycket större överensstämmelse, både i uppbyggnad och mål.

– Sedan ska man inte bortse från de personliga relationerna, där många kände varandra.

Fakta

Bertil Danielsson

Ålder: Fyller 86 år i sommar.

Familj: Trolovad med Sylva Swärd, två döttrar från tidigare äktenskap.

Bostad: Örntorp utanför Läckeby.

Bakgrund: Lantbrukare på släktgården, riksdagsledamot för Moderaterna 1979-94, styrelsemedlem i Stiftelsen Barometern 1995-2011, styrelseordförande för Sydostpress 1994-2002, styrelseordförande för Gota Media 2006-08.

Antal år i stiftelsen: "Jag kommer inte ihåg exakt när jag kom med, men det var på 1970-talet. Jag efterträdde min pappa Emil som blev medlem 1951, alltså bara några år efter bildandet 1947."

För man måste trivas ihop och tala samma språk.

– Bennie Ohlsson hade en central och väldigt viktig roll i allt detta. Jag har stor aktning för hans kunskaper, säger Bertil Danielsson.

Stiftelsen Barometern har ibland betecknats som en lite osynlig ägare. Hur ser du på ägarens roll?

– Jag tycker att ägaren ska vara försiktigt aktiv och inte vara rädd för att ta steg, inte bara förvalta. Framför allt handlar det om att trygga utgivningen av tidningarna, men det håller inte i dag att bara sitta still i båten, säger han och tar affären med Centertidningarna som exempel.

– Goda affärer är bra, men ibland är det bra att inte genomföra dem. Priset trissades upp, och när det blev för högt tackade vi för oss. Det gäller att kunna besinna sig i tid.

Bertil Danielsson hyllar den trögrörlighet som stiftelseägande i viss mån innebär, eftersom besluten måste rymmas inom stadgarna.

– Det finns stabilitet i stiftelser, det handlar inte om de snabba klippen.

Samtidigt ser han det naturligt att olika åsikter bryts mot varandra.

– Det skulle förvåna om alla alltid skulle gå i takt, men det har alltid funnits en genuin vilja att komma fram till ett gemensamt beslut. Allt har lösts på ett positivt sätt.

Bertil Danielsson tror också på tidningarnas framtid, även om det handlar om att skapa en "tulipanaros" där man inte överger de äldre, trogna läsarna, samtidigt som alla klutar sätts till för att fånga de unga.

– På något sätt måste människor få information också i framtiden. Jag ser inget gott alternativ som kan ersätta den lokala och regionala tidningen, oavsett om den är i papper eller på nätet.

Birgitta Hultman

Text

birgitta.hultman@barometern.se

Ordförande för stiftelse

KALMAR

”Jadå, det är klart att det blir. Kanske inte med papperstidningar, utan digitalt.”

Kristina Knöös Franzén svarar snabbt och eftertryckligt på frågan om det blir ytterligare 75 år för jubilerande Stiftelsen Barometern.

”Vi ska ge ut tidningar i all evighet, det står i stadgarna”, säger hon.

Hon har varit ordförande för Stiftelsen Barometerns styrelse i snart tio år, som första kvinna valdes hon 2013. Då hade hon varit medlem i stiftelsen sedan 1999 och suttit i styrelsen sedan 2003.

Nu förbereder hon som bäst stiftelsens 75-årsjubileum, som firas på årsstämman i Kalmar den 2 maj.

– Årsstämman ska alltid hållas i Kalmar, men höstmötena delar vi upp med ett i Kalmar, ett i Karlskrona och ett i Växjö. Då kan diskussionerna bli lite mer lokala och det kan vara lättare att ställa sig upp och fråga, än när alla är samlade, säger hon.

Stiftelsens stadgar är mycket viktiga, ja själva grunden för stiftelsen alltsedan grundandet 1947. Där slås uppgiften fast i andra paragrafen: ”Stiftelsen ska verka för att trygga av Stiftelsens bolag utgivna tidningar som organ för kristna värderingar, konservativ ideologi i förening med liberal idétradition samt för näringsfrihetens och äganderättens bevarande.”

– Det är det allra viktigaste, att följa stadgarna, säger Kristina Knöös Franzén.

Nu fyller stiftelsen 75 år, blir det 75 år till?

– Jaha, det är klart att det blir, i all evighet, svarar hon snabbt.

Men för Kristina Knöös Franzén betyder inte det att stiftelsen alltid ska fortsätta att ge ut papperstidningar. Hon tror mycket på den digitala framtiden, inte minst efter den senaste storaffären, samarbete genom korsvist ägande med Bonnier News Local, BNLO, och med norska lokaltidningskoncernen Amedia.

– Jag ser bara möjligheter. Digitaliseringen gör det enklare att nå ut med de lokala nyheterna och numera fungerar bredband nästan överallt, till och med på norra Öland. Och jag

Jag ser bara möjligheter. Digitaliseringen gör det enklare att nå ut med de lokala nyheterna och numera fungerar bredband nästan överallt, till och med på norra Öland. Och jag tror att många unga vill bosätta sig och verka på landet.

Kristina Knöös Franzén

Fakta

Kristina Knöös Franzén

Ålder: Fyller 65 år i år.

Familj: Gift med Sven, två barn, Ludvig och Anna. Hunden Whisky.

Bostad: Växjö, med sommarställe i Källa på Öland.

Bakgrund: Utbildad förskollärare. arbetade i tio år.

Tidigt engagerad inom Moderaterna i Växjö, riksdagsledamot 1991, men avsåg sig uppdraget efter kort tid. ”Min son var bara två år, det fungerade inte.” Kommunpolitiker i Växjö, satt över 25 år i fullmäktige. Invald i Stiftelsen Barometern 1999, styrelseledamot 2003.

Aktuellt uppdrag: Styrelseordförande från 2013.

tror att många unga vill bosätta sig och verka på landet.

Kristina Knöös Franzéns företrädare som styrelseordförande, Karl-Johan Raaegaard, var affärsman, och männen före honom var jurister, men själv har hon mesta tiden varit verksam som moderatpolitiker, främst i hemstaden Växjö. Men intresset för medier har alltid funnits och numera läser hon dagligen ett stort antal tidningar. Smålandsposten i pappersform och Barometern, BLT, SvD, DN och Ölandsbladet på nätet. Dessutom står Radio Kronoberg oftast på hemma.

– Det är nog ingen nackdel, utan det har lärt mig att ta diskussioner, att lyssna, men också att sätta ner foten, säger hon.

– Jag blir taggad av motstånd, det gör mig mer motiverad, fortsätter hon och skrattar lite. **Du är första kvinnliga ordföranden för Stiftelsen Barometern. Hur har det varit?**

– Jag har faktiskt varit första kvinnan på många ställen, jag var till exempel första kvinnliga moderata riksdagsledamoten från Kronoberg, och första kvinnliga ordföranden i den lokala polisstyrelsen.

– Så jag har egentligen inte tänkt på det, det har aldrig varit några problem i stiftelsen, säger hon.

Men sedan berättar hon att hon tidigare genom åren fått en och annan kommentar. Hon minns särskilt första Rotarymötet där hon fick höra att ”det förr, minsann, inte fanns några kvinnor med, utan då var det ordning och reda”.

– Jag blev alldeles ställd. Men i politiken, precis som i stiftelsen, har jag känt ett väldigt stöd. Jag litat på min intuition och märker direkt om det är någon som smyger. Då sätter jag ner foten och frågar vad de håller på med.

Stiftelsen Barometern ska enligt stadgarna ha mellan 50 och 100 medlemmar, i dag är det 97. 50 procent ska komma från Kalmar län, 25 procent från Blekinge och 25 procent från Kronoberg. Styrelsen har sitt säte i Kalmar och består av nio ledamöter med nio personliga suppleanter och har en gräns för medverkan vid 70 år.

– Det är bra, tycker jag, för då har vi en fast gräns och det blir inget personligt, säger Kristina Knöös Franzén.

Medlemmarna ska komma från olika samhällssektorer, och Kristina Knöös Franzén ser

Styrelseordföranden Kristina Knöös Franzén har en

Stiftelsen Barometern: 75 år av tidningsutgivning

KALMAR

Stiftelsen Barometern bildades 1947, ett år efter att ett nytt hemligt ägarintresse med hjälp av dåvarande annonschefen lyckats ta över majoriteten i tidningen Barometern. En grupp Kalmarbor oroade sig över framtiden och började agera för att trygga tidningens utgivning.

Barometern hade fram till 1946 varit en familjeägd tidning, och så småningom visade det sig att det var den stora Johnsonkoncernens ägare i form av generalkonsul Axel Ax:son Johnson, som stod för kapitalet bakom aktieuppköpen.

Han hade fått kontakt med Barometerns dåvarande annonschef Tage Lundgren några år tidigare, på dennes egen tidning i Motala. Kontakten resulterade i att Lundgren med hjälp av generalkonsulns pengar kunde köpa upp stora

aktieposter från tidigare ägarfamiljen Petersson och därmed ta över tidningen.

Allt skedde under mer eller mindre kupp-artade former på stämman våren 1946. Strax efteråt började ett antal Kalmarbor smida planer på ett stiftelseägande, vilket skulle hindra främmande intressen från att ta makten över tidningen. Samtidigt knakade samarbetet mellan konsul Ax:son Johnson och Lundgren.

En drivande kraft var Svenska Dagbladets dåvarande chefredaktör Ivar Andersson, bryggare från Kalmar, som hade börjat sin journalistbana just på Barometern. Han fick gehör hos ett stort antal prominenta medborgare, både i och runt om Kalmar, och den 24 november 1947 bildades Stiftelsen Barometern.

Det innebar att Barometern var en av de första tidningarna i Sverige som togs över av en ägarstiftelse.

1841: Barometern grundas av ”trädoktorn” Jon Engström.

1865: Utgivningsbeviset övertas av boktryckare Anders Petersson.

1876: Sonen Hjalmar Petersson ensam ägare av tidning och tryckeri.

1918: Tredje generationens Gustaf Petersson tar över.

1934: Kusinen Lili Sahlberg blir ny ägare.

1946: Johnsonkoncernen köper aktiemajoriteten med hjälp av Barometerns dåvarande annonschef Tage Lundgren.

1947: Stiftelsen Barometern bildas.

1963: Barometern tar över Oskarshamns-Tidningen.

1975: Barometern köper Blekinge Läns Tidning och Smålandsposten.

1989: Bolaget Sydostpress AB bildas.

1997: Sydostpress inleder samarbete och korsvist ägande med Borås Tidning AB.

2002: Formellt beslutet om fusion. Barometern-OT börjar tryckas vid tryckeriet i Karlskrona.

2003: Koncernen Gota Media bildas. Bildar Addmera Annons AB tillsammans med Skånemedia AB och Hallands Nyheter AB. Går in som ägare i Blocket tillsammans med Aftonbladet och Helsingborgs Dagblad. Köper in sig i Skånsk Tidningsdistribution AB

tror på 75 år till – minst

stark tro på framtiden.

FOTO: MATS HOLMERTZ

det som självklart att man inte alltid är överens, utan att olika åsikter möts.

– Som i affären med Bonniers. Det var en stor affär som krävde sekretess, och det hördes en del kritiska röster som efterlyste mer information. Men de fick lita på styrelsen tills allt var klart, då fick alla veta, säger Kristina Knöös Franzén och berättar att hon numera skickar ut nyhetsbrev till alla medlemmar via mejl.

– Affären var ett stort steg, men nödvändigt för att kunna möta framtiden. Och det är ännu roligare nu, när Konkurrensverket har sagt ja.

Stiftelsens styrelse får också kontinuerlig information av Gota Medias styrelseordförande Bennie Ohlsson och vd Boine Gepertz vid varje styrelsemöte.

– För mig gäller det att ha många kontakter, inte minst med stiftelsen i Borås, där jag har väldigt bra relation med stiftelseordföranden Jan Öimertz.

Över huvud taget betonar Kristina Knöös Franzén vikten av goda relationer, och att personkemin fungerar.

– Det är jätteviktigt, annars får man jobba på det, säger hon muntert och berömmar Bennie Ohlsson och Boine Gepertz.

Vad har varit svårast under de här åren som ordförande?

– Det är alltid svårt med besparingar, men en av stiftelsens viktigaste uppgifter är att hålla koll på att budgeten hålls. Pandemin var jobbig, vi visste inte hur det skulle gå, men våra tidningar var mycket bra på att spegla händelserna, vilket ledde till ett stort intresse, säger Kristina Knöös Franzén.

Stiftelsen Barometern har ganska ofta betecknats som en anonym tidningsägare, men det ser inte Kristina Knöös Franzén som något bekymmer.

– Jag ser inget konstigt med det. Vi har det övergripande ansvaret, men det är Gota Medias styrelse och vd, och alla chefer, som är nycklarna till verksamheten. Det är de som har den tuffa uppgiften.

Birgitta Hultman

Text

birgitta.hultman@barometern.se

2005: Köper, tillsammans med Förlags AB Albinson & Sjöberg, aktiemajoriteten i Sydöstran AB.

2006: Tryckningen av Sydöstran, Smålandsposten samt Aftonbladet flyttas till Karlskrona. Hälftenägare i Karlskronapressen AB som äger den fastighet dit BLT ska flytta. Säljer Blocket till Aftonbladet.

2007: BLT flyttar in i modernt tidningshus i Karlskrona. Utvecklingsbolaget Mindpark AB etableras tillsammans med andra tidningshus i södra Sverige.

2008: Koncernens digitala tidningar får ny plattform, ny design och ny funktionalitet.

2009: Majoritetsägare i Sydöstran AB.

2010: Ombyggnad av Smålandspostens lokaler inledd. Investerar i företaget Medieanalys AB i Kalmar.

2011: BLT och Sydöstran utökar samarbetet. Köper aktiemajoriteten i Skånemedia AB. Köper Tryckeri AB Öland som ger ut Ölandsbladet. Köper Nya Länstidningen Växjöbladet AB. Köper KLT Tryck AB som ger ut Kalmar Läns Tidning. Köper aktiemajoriteten i Östra Småland AB som ger ut Östran i Kalmar och Nyheterna i Oskarshamn. All koncerngemensam verksamhet i Blekinge samlas i BLT:s tidnings-

hus i Karlskrona. Koncernens verksamhet i Kronoberg samlas i Smålandspostens tidningshus i Växjö. Östran/Nyheterna och Barometern-OT samordnar sin annonsverksamhet. Östran/Nyheterna börjar tryckas i Karlskrona.

2012: Aftonbladet lämnar koncernens tryckeri i Karlskrona vilket möjliggör tryckning av fler koncerntidningar hos Sydostpressarna AB.

2013: Sydostpressarna i Karlskrona tar över tryckningen av Kristianstadsbladet och Ölandsbladet. Samarbetet mellan Barometern-OT och Östran/Nyheterna utökas. All koncerngemensam verksamhet i Kalmar samlas under ett tak.

2014: Omfattande tekniskifte för redaktionell verksamhet, samt redaktionell grafisk form genomförs för elva av koncernens tidningar. Samtidigt ändras affärsmodellen för prenumeration och tidningsköp, nya digitala annonsformat införs. Internetavdelningen utvecklar Ölands största evenemangs- och turistguide. Stora investeringar moderniserar tryckerierna i Karlskrona och Borås.

2015: Efter många års väntan startar byggnadsarbetena för ett nytt och ombyggt tidningshus i Kalmar. Två nya koncerngemensamma grupper för affärs- respektive produktutveckling

bildas. Köper gratistidningarna Kalmar-Posten och Emmaboda Tidning. Sydöstran flyttar in i samma lokaler som Blekinge Läns Tidning. Inleder ett samarbete med Bring Citymail om postdistribution.

2016: Köper MediaSken AB i Kalmar. Renoveringen av Tidningshuset i Kalmar blir klar under våren. Tidningen Barometern står i november som medarrangör och värd för den uppskattade branschkonferensen "A Local World". Barometern firar 175 år.

2017: Avtal undertecknas om att förvärva de återstående 35 procent av Skånemedia från Stiftelsen Kristianstadspress. Trelleborgs Allehanda blir en tredagarstidning. Bildar eget distributionsbolag, Point Logistik Gota Media AB, genom att ta över Tidningsbärarnas verksamhet. Ölandsbladet firar 150 år.

2018: Point Logistik Gota Media tar över tidningsdistributionen i koncernens områden. Tidningen Norra Skåne börjar tryckas i Karlskrona. Omstrukturering av Skånemedia fortsätter. Satsningar på livesänd sport ökar på alla tidningar. Nya appar för samtliga tidningar lanseras.

2019: Skånemedia införlivas i Gota Media från januari. Kostnader för distribution fortsät-

ter minska. I november fattas beslut om att lägga ned Östra Småland och Nyheterna. 15 personer sägs upp, sista numret ges ut den 27 november. KalmarPostens fastighet avyttras och verksamheten flyttar in i Tidningshuset i Kalmar.

2020: Coronapandemin innebär högre intresse än någonsin för Gota Medias journalistik, trafikrekord i digitala kanaler. Tillväxten i läsaffären sker inom digitala prenumerationer. Stor minskning av koncernens annonsintäkter på grund av pandemin. Statliga stödåtgärder täcker till stor del intäktsbortfallet. Koncernen formulerar målbild för 2023 som syftar till att bli intressanta för allt fler yngre läsare.

2021: Beslut fattas om att investera drygt 40 miljoner kronor de närmaste tre till fyra åren för att utveckla journalistiken inom Gota Media. Köper Norra Skåne

2022: Konkurrensverket godkänner samarbetet och samägandet med Bonnier News Local och norska tidningskoncernen Amedia.

Birgitta Hultman

”Vi kan faktiskt nå fler läsare än vad våra stora konkurrenter Facebook och Google kan nå tillsammans.”

Startskottet för det nya samarbetet med Bonniers gick den 7 april. ”Det var vårt första stora möte öga mot öga, det var väldigt värdefullt”, säger Gota Medias vd Boine Gepertz.

FOTO: MIKAEL EKLUND

Gota Medias ledning: ”Allt fokus måste ligga på det nya samarbetet”

KALMAR

Det nya samarbetet med Bonniers och Amedia är Gota Medias stora uppgift de närmaste åren.

– Vi måste koncentrera oss till hundra procent på detta, med långsiktigheten i fokus. Att vara en hoppjekra är inte Gota Medias modell, säger styrelseordförande Bennie Ohlsson och lovordar stiftelseägandet, där högsta ändamålet är att ge ut tidningar.

– Samarbetet ska byggas på djupet, säger vd Boine Gepertz.

Bennie Ohlsson har 50 år i tidningsbranschen, ett yrkesval som han aldrig ångrat. Första jobbet var allmänreporter i Blekinge, senare både vd och chefredaktör runt om i Sydsverige.

Hur vill du beskriva läget för Gota Media i dagens medielandskap?

– De senaste åren har inneburit en stark förändring. Tidigare fanns det ett större antal företag, men några gjorde rejäla misstag och felbedömningar, till exempel Stampen, vilket påverkade den följande konsolideringen.

Varningssignalerna fanns enligt Bennie Ohlsson hela tiden, men man sprang vidare i hög takt och tappade kontrollen.

– MittMedia hade en galen strategi. De hade en övertro på den digitala transformationen och trodde att den skulle gå snabbt och bli lika lönsam som papperstidningsmarknaden. De ville samordna så mycket som möjligt och gjorde nyhetsvärderingar långt ifrån den lokala marknaden, säger han och fortsätter:

– Det vet vi att det inte går. Vi var många som talade om att det var åt helsefyr, men de var saliga i sin tro. När de sedan stod på konkursens

rand blev det Bonnier som tog hand om koncernen.

Bennie Ohlsson var osäker på hur det skulle landa, men är både glad och imponerad över Bonniers snabba återställningsresa.

– De gjorde precis det som vi skulle ha gjort, de har varit skickliga och har haft rätt värderingar. Så där ligger egentligen hela grunden till att vi har vågat närma oss varandra.

– Även Stampen har nu nya ägare i norska Polaris, NWT och Västerbottens-Kuriren. De har vänt skutan på rätt köl och det ser nu bra ut även på västkusten, tillägger Bennie Ohlsson.

Han känner sig väldigt trygg med två stiftelser som ägare av Gota Media.

– Det är så långsiktigt som något ägande kan vara, och en av orsakerna till att jag har trivts så bra. Det är ingen nyckfullhet, utan en tradition att ge ut tidningar.

Är långsiktighet den stora fördelen? Eller att ägaren inte är så aktiv?

– Aktiv kan man vara, men framför allt är det förutsägbarheten. I andra ägandeformer kan det ske omkastningar beroende på vem som styr, men för en stiftelse är det bara att titta på stad-

Fakta Gota Media

Antal dagstidningar: 14.
Antal gratistidningar: 6.
Styrelseordförande: Bennie Ohlsson, sedan 2013.
Vd: Boine Gepertz, sedan 2013.
Omsättning: Cirka en miljard kronor.
Ägare: Stiftelsen Barometern och Stiftelsen Thore G Wärenstam med sammanlagt 70 procent, Bonnier News Local 30 procent. Gota Media Äger 20 procent i Bonnier News Local.

”Det som är allra viktigast är den oberoende journalistiken. Och den kräver ett oberoende bolag.”

Styrelseordförande Bennie Ohlsson är inte orolig för papperstidningens framtid. ”Jag blir 72 år nu och tror säkert att jag, om jag får ha hälsan, kommer att läsa papperstidningen även när jag är 80. Kanske längre än så.”

FOTO: MATS HOLMERTZ

garna, vad som är syftet med verksamheten. **Vilken är Gota Medias modell för att bedriva verksamhet?**

– Först och främst satsar vi på det lokala, men vi har också hela tiden varit eftertänksamma. Vi säger att vi inte behöver göra allt först, utan kan studera andra, säger Bennie Ohlsson.

Gota Media är också ett skuldfritt företag, som har gjort försiktiga förvärv med egna medel.

– Det som är allra viktigast är den oberoende journalistiken. Och den kräver ett oberoende bolag, exakt samma värderingar som gällde för stiftelsen i Borås när vi gick samman 2003.

Under Bennie Ohlssons snart 20 år som vd och styrelseordförande har det hänt väldigt mycket. Gota Media har nu 14 dagstidningar och sex gratistidningar. Kärninnehavet är Barometern-OT, Blekinge Läns Tidning, Smålandsposten och Borås Tidning.

Och Bennie Ohlsson tvekar inte: Absolut viktigast var bildandet av Gota Media 2003. Då var både Sydostpress och Borås Tidning ”uppköps-kandidater” på marknaden, vilket förenade dem. Så man satte sig ner och lade upp scenarier för att gå samman.

– Det krävdes en kraftsamling, som bland annat ledde till sänkta kostnader. Vi blev en relativt stor aktör, och fick en röst som hördes till Stockholm, säger han.

Hur ser samarbetet ut med Stiftelsen Barometern?

– Jag har varit med på varenda av Stiftelsens styrelsemöten sedan 2001, med några undantag. Det har inneburit en ständig uppdatering, där jag har kunnat lämna information och ta emot frågor.

Han beskriver de tidigare köpen som lite lättare, medan den senaste affären med Bonnier News Local, BNLO, var mer komplicerad.

– Det handlar om att säkra utgivningen långsiktigt. Det är den viktigaste formuleringen i stiftelsens stadga, och därför ville vi ha med samma villkor som i avtalet från 2003, alltså att stiftelsen har samma rättigheter nu som tidigare. Den publicistiska värdegrunden finns också med i det nya avtalet, och samhällsnyttan är överordnad.

Gota Medias vd Boine Gepertz är den som främst ska omvandla avtalet med Bonniers till verklighet. Han kallar det för en Partnerskapsplan, och arbetet har precis börjat.

Vad innebär det?

– Först vill jag poängtera att både Bonniers och norska Amedia är våra nya partner. Amedia är bäst i världen på att driva den digitala läsaffären, och har ökat den digitala läsningen väldigt mycket, inte minst till yngre prenumeranter.

– Det hoppas vi kunna ta efter. Amedia är vår förebild, säger Boine Gepertz.

För en tid sedan gav Konkurrensverket klartecken, vilket innebär att själva affären är genomförd, aktier är utbytta, bolagen är delägare i varandra och har plats i varandras styrelser. Själva startskottet gick torsdagen den 7 april, när 30 personer från Gota Media mötte 30 personer från BNLO.

– Det var vårt första stora möte öga mot öga, det var väldigt värdefullt, och då gick vi igenom planerna för vad som ska hända under året, säger Boine Gepertz..

Olika arbetsgrupper hade tagit fram förslag inom olika områden, till exempel gemensam affärsutveckling, digitalisering, IT, ekonomi och personal. Dessutom deltog de två koncernledningarna.

– Jag tycker det är viktigt att högsta ledningen är engagerad, säger Boine Gepertz.

– Vi ligger före dem på vissa områden, och de är före oss på andra, men alla är villiga att dela med sig.

Vad vill ni bygga upp?

– Först handlar det om olika gemensamma digitala plattformar. Det är system, sajter, appar, bakomliggande IT och teknik. Först när det är klart kan vi gå vidare, säger Boine Gepertz.

Samarbetet innebär även att skapa och bygga upp nya produkter och tjänster.

– Bonnier har kommit långt på annonssidan. Får vi samma plattform kan vi enklare erbjuda våra kunder kombinerade kampanjer, både geografiskt och till olika målgrupper. Det kan vara små grupper hos oss, men kan vi addera till exempel Expressen och DN blir det ett bra paket.

Fakta Bennie Ohlsson

Ålder: 72 år i år, född 1950.

Familj: Hustru och två barn.

Hemort: Ronneby.

Bakgrund: Första journalistjobbet 1970 i Blekinge. Olika anställningar i Kronoberg, Skaraborg och Skåne, bland annat chefredaktör på Skaraborgs Läns Annonsblad och chefredaktör och vd på Nordvästra Skånes Tidningar. Chefredaktör på Blekinge-Posten. Kom som vd till Sydostpress 2001, från 2003 vd för Gota Media, styrelseordförande från 2013.

Aktuellt uppdrag: Styrelseordförande för Gota Media.

Fakta Boine Gepertz

Ålder: 62 år.

Familj: Gift, fyra barn.

Bostad: I villa i Träslövsläge

”en av Sveriges största levande fiskehamnar. Det blir mycket resande, men jag älskar att vara ute i verksamheten och träffa folk.”

Bakgrund: Civilekonom, verksam inom industrin, 15 år på NWT i olika roller, från ekonomichef till vd, vd för Stampens lokala tidningar på västkusten.

Aktuellt uppdrag: Blev vd vid Gota Media 2013.

– Vi kan faktiskt nå fler läsare än vad våra stora konkurrenter Facebook och Google kan nå tillsammans.

Gemensamma så kallade ekosystem ska byggas både för annonsörer och för läsare, men där finns mer att göra innan det blir verklighet.

– Vi tänker oss att man som prenumerant på Barometern kan köpa olika specialinnehåll som man är intresserad av, till exempel bandy eller trädgård, från fler håll, säger Boine Gepertz.

Ett annat viktigt område är livesänd sport. Tillsammans kan bolagen komma åt sådant innehåll och köpa rättigheter till sajterna.

Vad kommer läsarna att märka av först?

– Kanske erbjudanden om rabatterade prenumerationer av tidningar och tidskrifter.

– Eller mer livesänd sport. Inför hösten tittar vi på vilka serier som vi kan köpa upp. Vi har inte råd med toppnivåerna inom fotboll, hockey eller handboll, men lite lägre divisioner. Det stämmer också bättre överens med vårt lokala fokus. Tillsammans får vi en bättre förhandlingsposition.

Boine Gepertz framhåller också ett annat mål, som gäller för alla tidningar.

– Vi måste bli bättre på att nå målgruppen under 40 år och få dem att bli betalande, digitala, prenumeranter. Det är en påtaglig utmaning för hela branschen, men Amedia har lyckats, säger han.

Hur ser du på framtiden? Blir det fler storaffärer?

– Vi har fullt upp de närmaste åren med att bygga samarbetet på djupet, säger Boine Gepertz.

Bennie Ohlsson håller med.

– Vi måste lägga all kraft de kommande två, tre åren på att få ut de effekter som vi vill av samarbetet med Bonniers. Till hundra procent, med långsiktigheten i fokus. Att vara en hoppjerka är inte Gota Medias modell.

Birgitta Hultman

Text

birgitta.hultman@barometern.se

Hur är det att vara chefredaktör på en stiftelseägd tidning?

En tydlig publicistisk idé att hålla sig till.

Mimmi Karlsson-Bernfalk, BLT

”Det fina med att vara stiftelseägd är att det finns en tydlig publicistisk idé och värdegrund, som genomsyrar all verksamhet. Det är ett snöre att alltid hålla sig i. Utan stiftelseformen, med sin långsiktiga idé och modell, hade vi troligen inte kunnat navigera så klokt som vi har gjort i den här stora omställningen. Med mer kommersiella ägare hade risken varit stor att vi inte hade kunnat fortsätta att vara så lokala som vi nu är.”

Väldig trygghet att ha portalparagraf i ryggen.

Kristina Bingström, Smålandsposten

”I grunden påverkar det inte våra beslut eller resonemang i den dagliga verksamheten. Men samtidigt innebär det en väldig trygghet att ha stiftelsens portalparagraf i ryggen och att veta att Gota Media inte ger ut tidningar för att tjäna pengar, utan tvärt om tjänar pengar för att ge ut tidningar. Det är publicistiken som är viktig, det är något som vi alltid för fram i de redaktionella samtalen.”

En väldig tydlighet i varför vi finns till.

Anders Enström, Barometern-OT

”Det är en otrolig förmån att ha en ägare som vilar så tungt i den publicistiska värdegrunden. Det underlättar i alla beslut, både organisatoriska och journalistiska. Det finns en väldig tydlighet i varför vi finns till, vilket ger en trygghet att luta sig mot i det publicistiska uppdraget. Det har väldigt stor betydelse vilken sorts ägare man har, det vet jag efter att tidigare ha arbetat inom andra ägarformer och hört hur olika man kan resonera.”

Knöös Franzén första kvinnliga ordföranden

Kalmar. Kristina Knöös Franzén är den femte styrelseordföranden i Stiftelsen Barometerns nu 75-åriga historia. Hon är också första kvinnan och förste politikern på posten. Den allra första ordföranden, som utsågs vid mötet den 24 november 1947, var häradshövdingen Torsten Fredriksson. Han efterträddes av häradshövding Liss-Eric Björkman, som i sin tur följdes av lagman Gunnar Gyllenram. 2002 blev civilekonomen och beklädnadshandlaren Karl-Johan Raaegaard ordförande, och han stannade fram till 2013, då Kristina Knöös Franzén tog över klubban.

Trädoktors målände reportage i blå bok

Kalmar. Hösten 2020 trycktes en ny upplaga av den lilla blå boken ”Jon Engström – Trädoktor”, som utgavs för första gången 1975, på initiativ av dåvarande chefredaktören Olla Westin och finansierad av Stiftelsen Barometern. Boken innehåller ett målände resereportage från 1833 av Barometerns grundare Jon Engström, om vad han ser och vilka han möter på en färd genom länet. Den lilla boken innehåller dessutom inte mindre än tre förord, ett av Olle Westin, ett av historikern Manne Hofrén, och det senaste av Barometern-OT:s chefredaktör Anders Enström. ”I en tid när medielandskapet målas om i rasande takt är det extra viktigt att påminna om Barometerns ursprung och arv”, skriver Enström.

Rickard Petri, styrelseordförande för Sydostpress.

FOTO: SYDOSTPRESS

”Fastigheterna ska

KALMAR/VÄXJÖ/KARLSKRONA

Det nya partnerskapet med Bonniers innebär också att stiftelsens helägda bolag Sydostpress tar över tidningsfastigheterna i Kalmar, Växjö och Borgholm. Dessutom övertas tryckeriet i Karlskrona och hälften-ägandet av den fastighet där BLT håller till. Även finansiella tillgångar på 300 miljoner kronor flyttas från Gota Media till Sydostpress.

Sydostpress blir på ett sätt betydligt rikare, säger styrelseordföranden Rickard Petri.

Men i samma andetag säger han att det egentligen inte är så.

– Man kan säga att det är pengar och fastigheter som flyttas närmare Stiftelsen, eller från en ficka till en annan, säger Rickard Petri, som både är ledamot i Stiftelsens styrelse och styrelseordförande för ägarbolaget Sydostpress, som i sin tur är delägare i Gota Media.

Allt som allt handlar det om fastigheter till ett marknadsvärde av ungefär 200 miljoner kronor: Tryckeriet i

Karlskrona, tidningshusen i Kalmar, Växjö och i Borgholm och dessutom hälften av fastigheten i Karlskrona där BLT är hyresgäst. Även finansiella tillgångar på cirka 300 miljoner kronor flyttas från Gota Media till Sydostpress.

Motsvarande överflyttning görs också i Borås, till ägarbolaget AB Borås Tidning.

– Det är en del av överenskommelsen med Bonnier News Local, som har gjort likadant, säger Rickard Petri, och fortsätter:

– Man kan säga att Gota Media tidigare var överkapitaliserat. Nu har till-

Barometern-OT, Kalmar.

Smålandsposten, Växjö.

Tryckeriet i Karlskrona.

FOTO: GOOGLE

Stiftelsen Barometerns utmärkelse till MJ-studenter i Kalmar för bästa examensarbete i journalistik

2015

Hon är min bästa tjejkompis: En narrativ analys av kärlek och genus i Kamratposten.

Linnea Wedelin, i dag Kommunikatör, Scouter Malmö/Riksnivå.

2016

Väggen och dess påverkan – en studie om en betalväggs påverkan på nyhetsurval.

Joel Oscarsson, i dag Chef-redaktör för två tekniksajter: surfa.se och nordichardware.se.

2017

Saudiarabien – Sveriges problematiska partner. En studie om hur Saudiarabien gestaltas i svensk press.

Eric Porali, idag Nyhetssändare, Sveriges Radio P4-Kalmar. Johannes Turstam, i dag Redaktionell medarbetare, Smålandsposten.

2018

”Han är som en ung man som precis fått körkort”. En studie om hur konflikten mellan Nordkorea och USA gestaltas i Aftonbladet.

Viktor Merell, Gör i dag dokumentärfilmer på SVT i Stockholm.

Max Karlsson, Jobbat i olika roller inom mediebranschen, bland annat som postproduktionschef på ett stort produktionsbolag i Stockholm.

2019

Goda journalister, eviga hjältar – en diskursanalys om nyhetsjournalistikens gestaltning av Kim Wall och Nils Horners eftermäle.

Julia Samuelsson, i dag PR-strateg, reklambyrån Forsman och Bodenfors i Göteborg.

Julia Pliscovaz, i dag Programledare/reporter, Sveriges Radio P4-Västmanland.

2020

Är tanken halvfull eller halvtom? En kvalitativ studie kring hur dagstidningarnas ledarskribenter framställer Bensusupproret 2.0.

Karl Edgren, i dag Sportjournalist, Barometern-OT.

Noah O'Rourke Drevfjäll, i dag anställd på Marieberg media och jobbar för närvarande som reporter och webbredaktör på Skånska Dagbladet.

2021

Tio bilbränder på ett dygn” – en kvantitativ och kvalitativ innehållsanalys om hur Aftonbladet gestaltar Rosengård.

Alinia Andersson, i dag val-reporter, Sveriges Radio P4-Kristianstad.

William Grönlund, idag reporter TV4-Nyhetererna.

förvaltas ansvarsfullt”

gångar flyttats till Sydostpress som på papperet har blivit betydligt mycket rikare, men det är pengar som redan indirekt har tillhört Sydostpress och därmed också till Stiftelsen.

Rickard Petri berättar att fastigheterna nu i stället hyrs ut till Gota Media. Tidningarna är så djupt förknippade med respektive fastighet och därför är det viktigt att tidningarna kan fortsätta att verka där.

– I realiteten betyder det ingenting, men nu ska fastigheterna och de finansiella tillgångarna förvaltas på ett försiktigt och ansvarsfullt sätt, det är mitt viktiga budskap, säger han.

Så det innebär inte att stiftelsen får en ny roll?

– Nej, de överförda tillgångarna har bara en enda uppgift, att bidra till att att säkerställa våra tidningars långsiktiga överlevnad.

Rickard Petri var också i högsta grad involverad kring beslutet att renovera Barometerns tidningshus i Kalmar, i stället för att bygga nytt.

– Det var en lång process där vi först planerade att bygga ett helt nytt hus vid gamla vattentornet. Men en komplicerad bygglovsprocess drog ut på tiden, och samtidigt insåg vi att den lösningen hade vissa nackdelar, säger han.

Man kan säga att det är pengar och fastigheter som flyttas närmare Stiftelsen.

Rickard Petri, styrelseordförande för Sydostpress

– Så vi började åter titta på ombyggnation av den gamla fastigheten och hittade en lösning som ekonomiskt var klart försvarbar.

Det nyrenoverade tidningshuset invigdes 2016, och togs i samband med renoveringen över av Sydostpress, som också bekostade ombyggnaden.

– Vi fick en jättefin fastighet, säger Rickard Petri.

Birgitta Hultman

Text

birgitta.hultman@barometern.se

Samarbete med LNU: "Forskning visade tidningen som trovärdighetsankare"

KALMAR/VÄXJÖ

Forskning kring den regionala pressens betydelse, en faktajour och ett nytt projekt om hur unga uppfattar och använder sig av medier.

Det är tre exempel på hur Stiftelsen Barometern genom åren har finansierat akademisk verksamhet vid Linnéuniversitetet.

Samarbetet började redan 2006, när Stiftelsen Barometern beslutade att inrätta och finansiera en gästprofessur knuten till områdena journalistik och medie- och kommunikationsvetenskap på dåvarande Högskolan i Kalmar. Institutionen valde att utse en gästprofessor per år, och först ut var journalisten och chefredaktören Torbjörn von Krogh, 2006–07. Temat för honom

var "media accountability", det vill säga hur journalistisk verksamhet kan öppnas för återkoppling från allmänheten.

2007–08 kom Stefan Melesko, med akademiska och professionella erfarenheter inom mediebranschen. Hans gästprofessur inriktades mot "media management". Sveriges Radios utrikeskorrespondent Alice Petrén blev tredje

innehavaren, 2008–09, och koncentrerade sig på internationell nyhetsförmedling. Alla tre deltog som föreläsare i undervisningen, men anordnade även nationella och internationella seminarier.

I augusti 2010 undertecknades ett avtal mellan Linnéuniversitetet och Stiftelsen Barometern där universitetet förband sig att inrätta en professur i Medie- och kommunikationsvetenskap med inriktning mot journalistik, informellt kallad Barometernprofessuren i journalistik. 2012 tillträdde professor Renaud de la Brosse "Barometernprofessuren".

2016 inleddes det så kallade Regressprojektet, ett omfattande arbete med fem forskare inblandade under ledning av Bridgette Wessels, professor vid universitetet i Glasgow. Ämnet var

Läsarna kände att de kunde lita på tidningen, och tidningen gav dem också en känsla av gemenskap, av att man hade något tillsammans.

Anders Enström, chefredaktör för Barometern-OT

Stora kulturpriser på 50 000 kronor vardera

KALMAR

Tove Folkesson, Robert Fux, Markus Åkesson och Emma Adbåge. De är fyra kända kulturutövare med anknytning till Kalmar län som har fått Barometern-OT:s stora kulturpris Gyllene Fjädern. Prissumman är på 50 000 kronor och ett av tre kulturpriser som finansieras av Stiftelsen Barometern.

Kulturpriset Gyllene fjädern instiftades 1994 och ska tilldelas en person, grupp eller organisation för värdefulla insatser inom kulturen. Mottagarna ska verka inom eller ha nära anknytning till Barometerns eller Oskarshamns-Tidningens spridningsområde.

– Priset har tidigare delats ut i samband med Bokens Afton, men det satte pandemin stopp för, så nu blir det i november, säger Barometern-OT:s kultur- och nöjeschef Kim Ustamujic Johansen.

Hon leder juryn som utser pristagare, och den består av hela kulturredaktionen tillsammans med tidningarnas chefredaktör Anders Enström. Prissumman är på 50 000 kronor, och finansieras av Stiftelsen Barometern.

– Pristagarna ska vara verksamma inom kultursektorn och ha stark koppling till länet, vilket betyder att komma härifrån, eller bo och vara verksam här nu eller tidigare, säger Kim Ustamujic Johansen, och fortsätter:

– Vi eftersträvar stor bredd inom hela kulturområdet. Tidigare talade vi om att sikta på unga, men vi har landat i att pristagarna också ska ha en viss verkshöjd. Nu ligger åldern någonstans mellan 25 och 50 år, säger hon.

Författaren Tove Folkesson, artisten Robert Fux, konstnären Marcus Åkesson och författaren och illustratören Emma Adbåge är några av de tidigare pristagarna, precis som filmljudteknikern Per Hallberg och kompositören Johan Hammerth, som fick det allra första priset. För-

ra året belönades konstnären Ingela Ihrman, och 2020 vann musikern Lamine Cissokho.

Blekinge Läns Tidning har ett liknande kulturpris, även det på 50 000 kronor. Priset instiftades 2010, och förra årets pristagare var musikerfamiljen Mats, Max och Adam Grahn.

– Det är Max som har skrivit den kända sången "Husavik", som Molly Sandén framförde, säger Marlene Danielsson Carlson, marknads-kommunikatör på BLT.

Tillsammans med tidningens chefredaktör och kulturreporter ingår hon i juryn som utser kulturpristagaren, som på något sätt ska ha nära anknytning till Blekinge. Särskild hänsyn ska också tas till om insatserna "främjar nytänkande eller bestående värde för kulturinsatser inom upptagningsområdet".

– Framför allt är det läsarna som får nominera personer, och alla gånger utom förra året är det förslag från läsarna som också har fått priset. Men vi som jury kan också nominera, vilket vi gjorde förra året, säger Marlene Danielsson Carlson.

Priset delas ut på hösten i samband med något annat evenemang, till exempel Bokens Dag. Förste pristagaren 2010 var Berth Nilsson vid Kamarmusikfestivalen, men på listan finns allt från textilkonstnärer, teater, konst och Marinens musikkår.

Stiftelsen Barometern finansierar även Jon Engström-priset, som fått sitt namn efter Barometerns grundare och som delas ut vart tredje år av Smålands Akademi, vid sammanträdet i Kalmar. Priset, som också är på 50 000 kronor, ska gå till en frihetlig och modig röst i samhällsdebatten.

Egentligen heter priset Stiftelsen Barometerns kulturpris till minne av Jon Engström. Priset har fått sitt namn efter den engagerade och

1 Tove Folkesson

FOTO: TT

2 Robert Fux

FOTO: TT

3 Markus Åkesson

FOTO: MATS HOLMERTZ

4 Emma Adbåge

FOTO: DANIEL SVENSSON

egensinnige "trädoctorn" Jon Engström, som grundade Barometern 1841, och ska uppmärksamma insatser som i Engströms anda visar på civilkurage, mod och entreprenörskraft. Pristagarna ska ha verkat i eller ha anknytning till Småland.

2021 års pristagare heter Jan Dzedins som är verksamhetsledare för kultur i Emmaboda kommun. Han fick priset för att som "okuvlig

kopplingen mellan regional press, samhället och läsarna. Bland annat gjordes en jätteenkät med 9 000 Gotaprenumeranter, som gav data kring hur läsarna använde tidningen, och tidningens roll i demokratin.

– Det var ett imponerande stort material som styrkte oss, eftersom tidningen av många sågs som ett trovärdighetsankare, som en kontrollstation för läsarna av vad som var sant och inte sant, säger Anders Enström, chefredaktör för Barometern-OT.

– Läsarna kände att de kunde lita på tidningen, och tidningen gav dem också en känsla av gemenskap, av att man hade något tillsammans.

Projektet redovisades 2018 och resulterade i ett antal vetenskapliga artiklar.

– Det föredrogs även på Local World, mediekonferensen som hölls här i Kalmar med deltagare från hela Sverige, säger Anders Enström.

Stiftelsen Barometern har också beviljat ett två-årigt bidrag under 2022–23 för forskningsprojektet "Young Citizens and the Quality of News. Construals, Emotions and Strategies". Projektet bedrivs vid Institutionen för medier och journalistik under ledning av professor Kristoffer Holt och handlar om unga medborgares förväntningar på nyhetskvalitet och känslors roll i mediekonsumtionen.

Varför följer unga inte längre traditionella medier? Hur definierar unga själva den kvalitet på medieinnehåll som de kräver för att ta del av ett visst medieutbud? Hur skiljer sig ungas kva-

litetssyn från journalisternas? Vilken roll spelar känslor och tillit i ungas nyhetskonsumtion?

Det är några frågor i projektet, där olika forskningsmetoder kombineras: Samtalsintervjuer, fokusgruppsdiskussioner och enkäter. Dess-

utom görs så kallade biometrisk publiktester med hjälp av ögonspårning, mätning av hudkonduktans, analys av ansiktsuttryck, samt EEG i det biometriska laboratoriet Visualix, som finns vid institutionen. Laboratoriet är utrustat med high-end-teknik för psykofysiologisk mätning av tittarreaktioner på medieinnehåll både i digital form på nätet och i tv, radio samt i tryck.

Kristoffer Holt.

FOTO: LNU

Stiftelsen Barometern finansierar också tillsammans med Anderstiftelsen Faktajouren vid Medieinstitutet Fojo i Kalmar. Enligt Fojo:s hemsida ska Faktajouren följa och redovisa forskning och utveckling av metoder, verktyg och modeller för faktagranskning och hantering av felaktigheter på internet i Sverige och internationellt. Man ska också föra dialog med myndigheter, organisationer och mediebranschen, stödja enskilda mediers initiativ för att bedriva faktakoll och arrangera utbildningar för medieaktörer.

Birgitta Hultman

Text

birgitta.hultman@barometern.se

Styrelsemedlemmarna om Stiftelsen: "Viktigt med regelverk och värdegrund"

Långsiktigheten är vårt viktiga arv.

Yael Tågerud

"Att värna demokratin och att ständigt ta hand om den." Det är ett av stiftelsens främsta mål enligt styrelseledamoten Yael Tågerud, som numera också är samordnare för stiftelsens administrativa arbete.

– Med tanke på min bakgrund vet jag att vi inte kan ta demokratin för given, säger hon och berättar att hon är född i Argentina, uppväxt i Israel, men bor sedan länge i Kalmar.

Hon kom med i stiftelsen 2011 och tog plats i styrelsen några år senare.

– Jag tänkte att det kunde vara intressant att se stiftelsens arbete inifrån, och numera känner jag mig så stolt, inte minst när jag ser hur professionella kontakterna är mellan stiftelsen och Gota Medias ledning.

Yael Tågerud undervisade tidigare i interkulturell kommunikation på Högskolan i Kalmar, och var fram till den nyligen ingångna pensionen utvecklingskonsult vid Linnéuniversitetet.

– För mig är hög kvalitet på journalistiken väldigt viktig, speciellt för lokaltidningarna. Men allra viktigast är långsiktigheten i utgivningen. Det är ett arv som stiftelsen har med sig och för vidare, från bildandet 1947 fram till i dag, säger Yael Tågerud.

"Intressant följa turbulent utveckling från insidan"

Lennart Förberg

"Det mest intressanta har varit att se hur en medveten och eftertänksam företagsledning sett möjligheter på en turbulent marknad, och att i viss mån fått vara med och besluta om det."

Så sammanfattar Lennart Förberg sitt uppdrag som styrelseledamot i Stiftelsen Barometern, där han valdes in 2010. Han är sedan 2019 moderat ordförande för regionstyrelsen i Blekinge, och var längre tillbaka informationschef vid Blekinge Tekniska Högskola, BTH, och delägare i en reklambyrå.

– Jag blev hedrad när jag föreslogs bli stiftelsemedlem 2004, jag hade ju en del egna erfarenheter från medier och tidningar som informationschef vid BTH, säger han, och fortsätter:

– Det har verkligen varit väldigt intressant att från insidan få följa den här utvecklingen, som har varit en utmaning för hela branschen. Inte minst här i Blekinge finns det en stark medietradition att slå vakt om och utveckla.

– Det har varit omvälvande år för tryckta medier, som i den digitala konkurrensen fått anpassa produkterna, både till snabba digitala nyheter, men också till att värna tidningsproduktionen. Jag känner många som inte kan tänka sig en frukost utan en papperstidning på bordet.

"Vi är undantaget som bekräftar regeln"

Anders Fellesson:

"Det är ofta problematiskt att ha en stiftelse som ägare, eftersom den inte är så tydlig. Men det finns ingen regel utan undantag, och Stiftelsen Barometern och Gota Media är just det goda undantaget".

Det säger Anders Fellesson, som driver ett trävaruföretag i Växjö och som också ingår i Stiftelsens styrelse, där han blev invald för ett par år sedan. Han fortsätter:

– För detta måste man berömma både personal och ledning.

Anders Fellesson har varit medlem i stiftelsen i ett tiotal år, och var först personlig suppleant i styrelsen. Men när den ordinarie ledamoten föll för åldersstrecket, som ligger på 70 år, blev han själv invald.

– Det som är viktigt med Stiftelsen är att det finns ett regelverk och värdegrund som klart anger uppdraget, nämligen att trygga tidningarnas utgivning, säger han, som intresserat har följt medieutvecklingen de senaste åren.

– Det gäller att anpassa medierna till den värld som finns här och nu, där papperstidningarna inte har samma genomslagskraft i samhället som de hade tidigare. Det har stiftelsen och Gota Media lyckats bra med, säger Anders Fellesson.

Birgitta Hultman

kulturentreprenör" ha verkat inom alla tre Smålandslänen, främst inom olika teaterkonstellationer. På Smålands Akademis hemsida beskrivs han som en "mångsidig och samhällsengagerad teaterman."

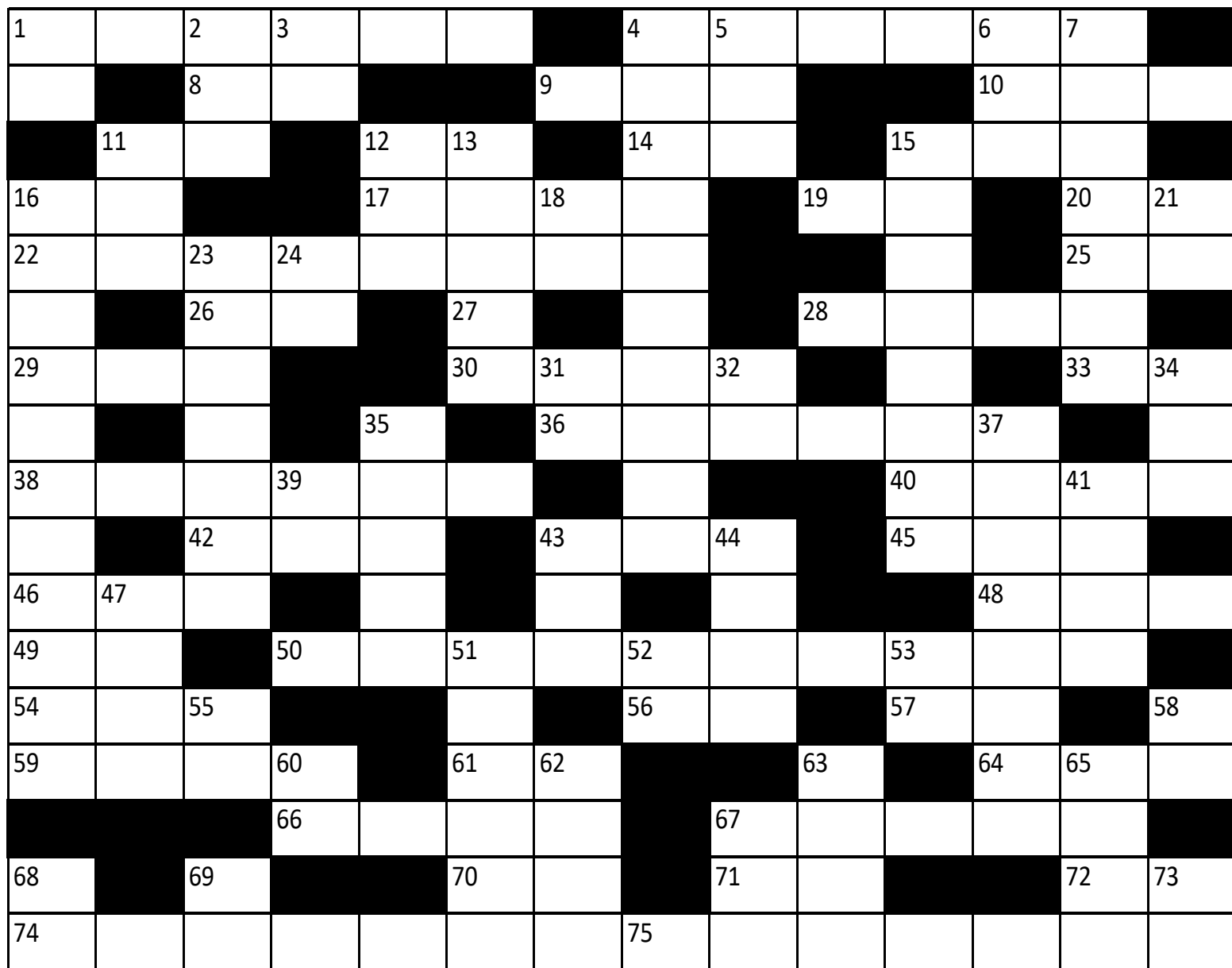
2018 belönades författaren och krönikören Ulrika Knutson, som är uppvuxen i Kalmar. I motiveringen hette det att hon "utmärker sig i Jon Engströms anda som en frispråkig och engagerad röst i den svenska kultur- och sam-

hällsdebatten. Knutson är en viktig och självständig kommentator som i genomtänkta och elegant formulerade artiklar och krönikor förmar ge kunskapsrika och annorlunda perspektiv på aktuella frågor och samtalsämnen."

Även Smålandsposten har långt framskridna planer på att instifta ett eget kulturpris.

Birgitta Hultman

Jubileumskorsord

Sammanställt av Yael Tågerud

VÅGRÄTT

- 1: Förs mellan partiledare
 4: Tidning med Ölands
 8: Kung i Rom
 9: Sänder i Italien
 10: Sjukdom och ämne som har atomnumret 6
 11: Kommunfullmäktiges ordförande i Växjö kommun
 12: Nutidens barnbördshus
 14: Radon
 15: En del av en kristen kyrka
 16: Efter do
 17: Varg i Barcelona
 19: Manne Hofréns titel
 20: Statsrådsberedningen
 22: Trädoktorn
 25: Platt numera
 26: Ger tiden och utbildar
 27: Vattendrag
 28: Är i sitt när en trivs
 29: Äldre längdmått
 30: Tes som också finns i musikverk
 33: Innehåller mycket kunskap och fakta
 36: Chefredaktör för Barometern 1972-85
 38: Har vi en vid varje stämma
- 40: Med bene märk väl och delas ofta på krogen
 42: Jordbruksredskap
 43: Ett i Sydney
 45: Latinskt hälsningsord
 46: Begäran om respons på inbjudan
 48: Träslag
 49: Nej i Birmingham
 50: Där trycktes OT fram till 16 mars 1963
 54: Med Åkesson konstnär i Kosta Boda
 56: Sveriges postbeteckning
 57: Bolagsform
 59: Feminin röd i Buenos Aires
 61: En sådan kan anlitas på ett gym
 64: Före Majestä
 66: Halva koncernen som ägs av bl.a. Stiftelsen Barometern
 67: Gota Media styrelsens representant i styrelsen för Stiftelsen Barometern
 70: Färre än få som buske
 71: Ifall
 72: Känt forskningsinstitut i Stockholm
 74: Läses i Kronoberg

Vänd på tidningen...

- 1: Debatt
 4: Bladet
 8: Re
 9: Rai
 10: Kol
 11: Bo
 12: Bb
 14: Rn
 15: Kor
 16: Re
 17: Lobo
 19: Dr
 20: Sb
 22: Engström
 25: Tv
 26: Ur
 27: Å
 28: Esse
 29: Aln
 30: Sats
 33: Ne
 36: Westin
 38: Talare
 40: Nota
 42: Lie
 43: One
 45: Ave
 46: Osa
 48: Ene
 49: No
 50: Oskarshamn
 54: Ehk
 56: Se
 57: Ab
 59: Roja
 61: Pt
 64: Ers
 66: Gota
 67: Petri
 70: En
 71: Om
 72: Ki
 74: Smålands-
 75: S

LODRÄTT

- 1: Modern ni
 2: Ort med ny
 3: Astronomisk enhet
 5: Gammal kulturväxt
 6: Ett akustiskt fenomen som ger nyheter
 7: Fredrikson som var ordförande i Stiftelsen Barometern
 12: Har huvudredaktion i Karlskrona
 13: Där finns Tore G Wärenstams stiftelse
 15: Valdes till Stiftelse Barometerns ordförande 2013
 16: Stiftelsen Barometerns tidningar har många lokala
 18: Bostadsområde i Göteborg
 21: Förkortning för en svensk myndighet som fanns från 1988 till 2010
 23: Barometerns enda kvinnliga chefredaktör
 24: Sänder i flera kanaler
 31: Nöje efter jobbet
 32: Bildades från början i syfte att vara Adolf Hitlers egen livvaktstyrka.
 34: Foga samman
- 35: Tryckmaskin
 37: Månaden för Stiftelsen Barometerns första möte
 39: Vetenskapen om intelligenta maskiner
 41: En kristallin metall med kemiskt tecken Sn
 43: Rapace
 44: Överens
 47: Finns i London och i Manhattan
 51: Axel Mannerskantz titel
 52: Virusinfektion hos barn
 53: Ett hjälpande tolvstegsprogram
 55: Initialer på tidigare ordförande i Stiftelsen Barometerns förnamn
 58: Där ingår Utah och Arizona
 60: Halvgräs som tyskt aktiebolag
 62: Kan man få bloda
 63: Föregås av San där Alfred Nobel dog
 65: Stat
 68: Ofta i kubform
 69: I London är det on
 73: Indium som Indiana
 75: På svensk bil

...så får du rätt svar

Stiftelsen Barometerns medlemmar

Blekinge läns Tidning

Sylvia Asklöf Fortell
 Lise-Lotte Bäckström
 Olof Dahlqvist
 Hanna Ekblad
 Bengt Fröberg
 Lennarth Förberg
 Katarina Ketzénus
 Morgan Kullberg
 Jan Lennartsson
 Caroline Lindheimer
 Jonas Molinder
 Bennie Ohlsson
 Hans Olsson
 Elin Petersson
 Elin Runbert
 Christoffer Stenström
 Carl-Göran Svensson
 Karl-Gösta Svensson
 Maria Wachtmeister
 Caroline Boltenberg Wessel
 Fredrik Åkerman

Barometern-OT

Irene Andersson
 Jan R Andersson
 Tomas Arvidsson
 Nils Fredrik Aurelius
 Ann-Christin Bayard
 Eva Bengtson
 Bengt Bengtsson
 Anna-Lena Bergvall
 Lars Blomberg
 Linda Blomdahl Petersson
 Per Dahl
 Anders Dahlström
 Bertil Danielsson
 Rickard Danielsson
 Katarina Ek
 Henrik Elfving
 Katarina Ellborg
 Åke Fagelberg
 Steffan Florby
 Christina Fosnes
 Stina Franzén
 Charlotte Genberg
 Thomas Grahl
 Mikael Gustafsson
 Gunnar Gyllenram
 Henrik Heijne von Håkan Hellström
 Håkan Hjalmarsson
 Göran Häggfors
 Katarina Jeansson
 Eric Krönmark
 Eva Kullman
 Marie Lundin
 Barbro Molinder
 Carl-Johan Nordheim
 Per-Olof Persson
 Tomas Petersson
 Karl-Johan Raaegaard
 Thomas Rappe
 Lennart Redborn
 Mats Sandgren
 Anneli Sjöstedt
 Monica Strandberg
 Yael Tågerud
 Annika Wallergård
 Peter Wånehag
 Henrik Yngvesson
 Elisabeth Zander
 Margareta Åberg
 Anders Åkerman

Smålandsposten

Ulrica Bennesved
 Irene Bladh
 Katarina Brännström
 Willemo Carlsson
 Helena Collin
 Santhe Dahl
 Jan-Erik Davidson
 Anders Felleson
 Eilon Fransson
 Carl-Henrik Henmalm
 Mats Högström
 Lennart Johansson
 Kenth-Åke Jönsson
 Kristina Knöös Franzén
 Sofie Magnusson
 Rickard Petri
 Ulrica Posse
 Gustaf Rappe
 Oliver Rosengren
 Johan Sjöberg
 Stanley Ståhl
 Lars-Johan Svensson
 Marcus Svensson
 Bengt Swanström
 Anders Wahrolén
 Peter Åkesson